

Tips voor structureel vraaggestuurd werken aan W&T onderwijs

Nieuwsgierigheid omzetten in leervragen die leerlingen zelf kunnen onderzoeken (operationele vragen), vraagt oefening.

Hoe meer jij als leraar beelden hebt welke operationele leervragen je kunt stellen over een onderwerp, hoe groter de kans is dat jij dit je leerlingen kunt leren.

Morgen aan de slag in de klas

Oefenen met leervragen kan heel simpel met het vragenkompas

1. Kies een beperkt aantal type vragen
2. Zet een onderwerp in het midden van het vragenkompas
3. Introduceer het onderwerp en koppel dit aan de leef- en belevingswereld van de leerlingen (maak het gewone even ongewoon)
4. Model de typen vragen met voorbeelden
5. Zet coöperatieve werkvormen in zodat de individuele inbreng en de groepsdynamiek elkaar optimaal ondersteunen bij het brainstormen over vragen

NB de opbrengst bestaat heel veel vragen. Die hoeft je niet allemaal uit te werken, maar kies samen met de klas een beperkt aantal waarmee je aan de slag gaat

Planmatig structureel werken met leervragen in eigen groep over langere periode

Leervragen leren stellen, vraagt oefening

Leerlingen blijven geboeid als je dit op verschillende manieren op verschillende momenten inbouwt in je lessen

Dit kan bijvoorbeeld door

- 1) Regelmatig een vragenbrainstorm in te bouwen bij een rekenles- bijvoorbeeld op een les over meten, kun je samen verkennen welke meetvragen we allemaal kunnen stellen die je in klas samen zou kunnen onderzoeken
- 2) Maak eigen leervragen stellen onderdeel van je aanbod van je wereldoriëntatie. Als je de basisstof hebt geïntroduceerd, leg dan eens vast (bijvoorbeeld in een mindmap: wat weten we al? Om vervolgens te verkennen: welke vragen kunnen we nog stellen
- 3) Je hoeft ook niet over alle aspecten van de leerstof vragen te laten stellen. Kies een vraagfocus: kies bijvoorbeeld niet elektriciteit, maar richt de vragen op de elektromotor. Minder maar dieper en klein maar fijn!
- 4) Zorg voor de vragenmuur, waarop je op gezette tijden de vragen van de leerlingen verzameld, maar ook antwoorden op die vragen visualiseert. Als je daarnaast ook een mindmap hangt die de kennisstructuur van het betreffende onderwerp visualiseert (en de voorkennis van de leerlingen daarover), blijven vragen niet zweven maar krijgen ze een vaste plek in jouw klas
- 5) Het is goed om leerlingen de ruimte te bieden om hun vragen ook te onderzoeken, maar houdt goed in de gaten wat voor jou haalbaar is in tijd en organisatie om te begeleiden. Beter een paar vragen samen kiezen die leerlingen ook daadwerkelijk beantwoorden, dan heel veel vragen die verzanden. Bewaak de succeservaring.

Opbrengsten delen binnen het team

Zichtbaar succes van het werk van jouw leerlingen inspireert collega's

Het gebruik van een vragenmuur (met antwoorden), mindmaps en andere manieren om het leerproces te visualiseren ondersteunt niet alleen het leren van de leerlingen, maar helpt ook om ouders en collega's te informeren en te inspireren.

Team ontwikkeling: Kennis delen is kennis vermenigvuldigen

Om leervragen stellen optimaal te vergelijken is het heel krachtig om met elkaar te verkennen: welke leervragen kunnen we eigen stellen over dit onderdeel van W&T

Door samen met collega leerkrachten te brainstormen over mogelijke leervragen met vragenkompas, zul je meer nieuwe invalshoeken vinden om het onderwerp te verkennen. Samen vragen verkennen helpt je om keuzes te maken hoe je de nieuwsgierigheid van leerlingen gerichter kunt prikkelen zodat zij leervragen stellen die je samen in de klas kunt onderzoeken

Tot slot

Maak het niet ingewikkeld voor jezelf. Er is een wereld aan mogelijkheden om vraaggestuurd leren in te zetten in je onderwijs, maar houdt het in het begin klein en overzichtelijk.

Biedt structuur in een stapsgewijze uitwerking, terwijl je ruimte biedt voor de input van de leerlingen. Dat geeft rust en overzicht en de inspiratie om het geleidelijk verder uit te breiden.

Doe het bij voorkeur ook niet allemaal alleen, maar samen met collega's. Dat inspireert en zo kun je samen verkennen wat past in jouw klas en in jullie school.

Veel succes

Harry Stokhof en Ilse Wintermans